

ส่วนหนึ่งของคำอภิปรายเกี่ยวกับ E-Auction

ดร. ครรชิต มัลย์วงศ์

สวัสดีครับ ผมรู้สึกยินดีอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสมาอภิปรายในวันนี้ วันนี้คุณเอมอร จนิษฐ์ ผู้ดำเนินการอภิปรายได้ขอให้ผมเล่าเรื่องเกี่ยวกับทิศทางของ E-Auction ของราชการไทย แต่ก่อนที่จะพูดเรื่องนั้น ผมขอเท้าความไปถึงเรื่องคณะกรรมการพ.ร.บ. ธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์ และผลงานสักเล็กน้อยก่อน จะขอพูดเรื่อง E-Auction เพียงย่อ ๆ เพราะปัจจุบันนี้ผมไม่ได้ทำงานในหน่วยงานของรัฐแล้วจึงไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการซื้อสินค้าผ่านระบบ E-Auction ในขณะเดียวกันบริษัทไอซีซี ที่ผมทำงานเป็นที่ปรึกษาอยู่ก็ไม่ได้มีสินค้าที่จะขายให้กับหน่วยงานราชการผ่านทาง E-Auction อีกเหมือนกัน เรียกว่าผมไม่มีประสบการณ์ทั้งสองฟาก เพียงแต่มีความรู้ว่าเขาทำอะไรกันเท่านั้น ดังนั้นก็จะขอเก็บไว้พูดทีหลัง ส่วนที่จะพูดเรื่อง พ.ร.บ. ธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์ก่อน ก็เพราะผมเป็นกรรมการในคณะกรรมการชุดนี้ จึงมีข้อมูลที่จะมาเล่าให้ท่านผู้ฟังได้ทราบมากหน่อย

เรื่องแรกก็คือ กรรมการ พ.ร.บ. ธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์ กรรมการชุดนี้เพิ่งแต่งตั้งได้เมื่อปีที่แล้วหลังจากประกาศใช้พระราชบัญญัติมานานสองปี เหตุที่ล่าช้าก็เพราะในกฎหมายกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ แต่ต่อมาได้มีการตั้งกระทรวงไอซีซีขึ้นมาใหม่ ก็มีการเปลี่ยนแปลงให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงไอซีซีเป็นผู้รักษาการแทน และนั่นหมายความว่าท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงไอซีซีจะเป็นประธานกรรมการธุรกิจทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมาย อย่างไรก็ตามไม่ได้มีการเปลี่ยนตัวเลขานุการซึ่งก็คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ หรือ เนคเทค เพราะคาดกันว่า เนคเทค คงจะต้องย้ายมาสังกัดกับกระทรวงไอซีซี แต่เหตุการณ์ก็ไม่ได้เป็นเช่นนี้ กลับยังคงอยู่กับกระทรวงวิทย์ฯ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็เลยเกิดปัญหาขึ้น นั่นคือ ประธานอยู่กระทรวงหนึ่งและเลขานุการอยู่อีกกระทรวงหนึ่ง จะสั่งการอะไรก็ยาก ยิ่งในด้านงบประมาณยิ่งยุ่งกันใหญ่ อย่างเช่นปีที่ผ่านมานั้น ทางกระทรวงไอซีซี ก็คาดหวังให้ทางเนคเทคเป็นผู้ตั้งงบประมาณ แต่เมื่อตั้งไปแล้ว สำนักงบประมาณก็ไม่ให้ ทางกระทรวงไอซีซีก็ต้องกลับมาตั้งเอง และเมื่อตั้งแล้วก็เกิดปัญหาการที่เนคเทคจะขออนุมัตินำเงินมาใช้เพราะต้องขอข้ามกระทรวง

ในด้านคนทำงานให้กับคณะกรรมการเองก็ไม่มีความสุข เพราะมองไม่เห็นอนาคตว่าจะไปลงอยู่ที่ไหน ท่านรัฐมนตรีเองก็เห็นปัญหานี้ แต่ท่านอยากจะรอจนกว่าจะมีการปฏิรูปหน่วยงานราชการอีกครั้งหนึ่งซึ่งคาดว่าจะดำเนินการอย่างช้าก็ต้องให้เสร็จในปีก่อนหน้าอยู่แล้ว เมื่อเป็นอย่างนี้พนักงานหลายคนก็ลาออกไปทำงานที่อื่นกันเป็นแถว อย่างตอนนี้ผู้ช่วยเลขาฯ คณะอนุกรรมการที่ผมเป็นประธานก็ลาออกไปแล้ว

ถึงตรงนี้ก็ต้องอธิบายว่า ผมเองก็เป็นกรรมการในคณะกรรมการชุดนี้ โดยเป็นผู้แทนภาคเอกชนในสายวิชาการคอมพิวเตอร์ ส่วนผู้แทนภาครัฐในสายนี้คือ อาจารย์ ดร. เจริญศรี มหาวิทยาลัยมหิดล

เท่าที่ผ่านมาคณะกรรมการชุดนี้ก็ได้นำดำเนินการไปหลายอย่างแล้ว อย่างชุดที่ผมเป็นประธานนั้นก็กำลังวางแผนที่จะจัดประชุมวิชาการครั้งใหญ่ทางด้านธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คนไทยรู้จักเรื่องนี้มากขึ้น ได้ร่วมมือกันพิจารณาร่างหลักสูตรระดับปริญญาตรีทางด้านธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์และกำลังกำหนดว่าจะเชิญอาจารย์ที่สอนหลักสูตรนี้ตามมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มาร่วมประชุมวิพากษ์หลักสูตร นอกจากนี้เราก็ได้จัดทำหนังสือแนะนำงานที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมที่น่าเชื่อถือออกเผยแพร่ในเร็ว ๆ นี้

สำหรับคณะอนุกรรมการชุดอื่น ๆ ก็มีงานที่ดำเนินการไปแล้วหลายเรื่อง เช่น คณะอนุกรรมการกฎหมายได้ร่างกฎหมายว่าด้วยอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ กฎหมาย Privacy และ พระราชกำหนดตาม พรบ. ธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ คณะอนุกรรมการเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยก็ได้ศึกษาและผลักดันให้ใช้มาตรฐาน ISO17799 เรื่องเหล่านี้ ดร. ทวีศักดิ์ กอนันตกุล ผู้อำนวยการเนคเทคคงจะมาเล่าให้ฟังอย่างละเอียดในช่วงบ่ายนี้

ผมอยากเรียนให้ทราบหลังจากที่มีคณะกรรมการชุดนี้แล้ว การร่วมมือทางด้านการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ก็ได้ก้าวหน้าไปได้ดีมากขึ้น ในขณะเดียวกันทางภาครัฐเองก็ส่งเสริมให้หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจจัดซื้อพัสดุและบริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ตซึ่งภาครัฐได้จัดให้มีตลาดกลางและบริษัทที่รับหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการจัดประมูลให้แล้ว ปัจจุบันนี้หน่วยงานต่าง ๆ ก็ได้ใช้วิธีนี้มากขึ้นแล้ว เท่าที่สลับตลับฟังก็พบว่ามีปัญหาอยู่บ้าง แต่โดยทั่วไปก็ยอมรับว่าสะดวกมากขึ้นกว่าการจัดซื้อด้วยการประมูลตามปกติ ปัญหาอะไรบ้างคงต้องไปถามผู้เกี่ยวข้องดู

เวลานี้ผมได้รับทราบมาว่า การจัดซื้อพัสดุทางอินเทอร์เน็ตมีความก้าวหน้าไปอีกขั้นหนึ่งแล้วครับ คือทางกรมบัญชีกลางได้กำหนดให้มีการจัดทำ e-Catalog หรือ แคตตาล็อกแสดงสินค้าและราคาจากบริษัทที่ได้รับคัดเลือกแล้ว หน่วยงานภาครัฐที่ต้องการจัดซื้อสินค้าที่อยู่ในอี-แคตตาล็อก สามารถเลือกสั่งสินค้าเหล่านั้นได้เลยโดยไม่ต้องประมูลอีก วิธีนี้ผมเคยพูดมานานแล้วว่าน่าทำเพราะจะช่วยให้งานจัดซื้อง่ายและรวดเร็วขึ้นมาก หลีกเลี่ยงปัญหาการฮั้ว และการคดโกงได้ จะมีปัญหาน่าเป็นห่วงอย่างเดียวก็คือการเกิดข้อครหาว่า หน่วยงานสั่งซื้อเฉพาะจากบริษัทที่ตนเองสนิทสนมเป็นพิเศษเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม การทำอีแคตตาล็อกนั้นเท่าที่ทราบเวลานี้ยังจำกัดอยู่ที่เพียงอุปกรณ์ห้าประเภทเท่านั้น เท่าที่ผมจำได้ตอนนี้ก็คือ คอมพิวเตอร์แบบโน้ตบุ๊ก เครื่องฉายแอลซีดี โทรทัศน์ ส่วนอีกสองประเภทจำไม่ได้แล้ว ต้องขออภัยด้วย

ผมเชื่อว่าหลังจากได้ทดลองขายอุปกรณ์ทั้งห้าชนิดนี้ได้ระยะหนึ่งแล้ว ก็อาจจะมีการขยาย
อีแคตล๊อกออกไปให้ครอบคลุมสินค้าอื่น ๆ ด้วย เรื่องนี้เราคงต้องติดตามดูกันต่อไป
สำหรับช่วงนี้ผมขอพูดแค่นี้ก่อน หากมีเวลาเหลือก็จะเล่าเรื่องอื่น ๆ ต่อไปครับ
